

Helsingin kaupunki
Kaupunkisuunnitteluvirasto

HANASAAREN ASEMAKAAVALLINEN IDEAKILPAILU

3.11.2006 - 13.2.2007

HANASAAREN ASEMAKAAVALLINEN IDEAKILPAILU

KILPAILUOHJELMA

1 KILPAILUKUTSU

Kilpailun järjestäjä, luonne ja tarkoitus

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto järjestää Hanasaaren järjestä asemakaavallisen ideakilpailun, joka järjestetään kutsukilpailuna. Kilpailun tavoitteena on löytää maankäytöllinen ratkaisu monipuoliselle ja korkeatasoiselle asumiselle ja virkistykselle Hanasaaren niemikkeellä. Kilpailun tuloksen perusteella pyritään laatimaan asemakaava tälle alueelle niin, että se voidaan käsitellä jo Sörnäisten ja Hermanninrannan osayleiskaavaehdotuksen käsittelyn yhteydessä.

Kilpailuun kutsutut

Kilpailuun on kutsuttu osallistumaan seuraavat viisi suunnittelijaryhmää:

Arkkitehtuuritoimisto Käpy ja Simo Paavilainen Oy
Arkkitehtitoimisto ALA Oy
ARK-House Arkkitehdit Oy
Arkkitehtuuritoimisto B&M Oy
Arkkitehtuuritoimisto Kouvo & Partanen

Osanottajapalkkio

Kilpailuun kutsutuille ja hyväksytyin kilpailuehdotuksen jättäneille maksetaan kullekin 20 000 euroa + 22% ALV. Palkkio maksetaan Suomen Arkkitehtiiliiton kautta, joka vähentää siitä 10% kilpailijoiden nimeämän palkintolautakunnan jäsenen palkkiota ja muita kuluja varten.

Palkintolautakunta ja asiantuntijat

Palkintolautakunnan puheenjohtaja:

Tuomas Rajajärvi, virastopäällikkö, kaupunkisuunnitteluvirasto

Jäsenet:

Seppo Olli, kaupunginkamreeri, talous- ja suunnittelukeskus

Mikael Nordqvist, osastopäällikkö, kiinteistövirasto

Anneli Lahti, asemakaavapäällikkö, kaupunkisuunnitteluvirasto

Mikael Sundman, projektipäällikkö, kaupunkisuunnitteluvirasto

Antti Mäkinen, projektinjohtaja, Helsingin Satama

Kilpailijoiden nimeämä jäsen:

Jyrki Tasa, arkkitehti

Palkintolautakunnan sihteerinä toimii **Tuomas Hakala**

Palkintolautakunta tulee kuulemaan asiantuntijoina seuraavia sekä tarvittaessa muita asiantuntijoita:

Maria Jaakkola-Kivinen, maisema-arkkitehti,
kaupunkisuunnitteluvirasto

Matti Kivelä, DI, kaupunkisuunnitteluvirasto

Kaarina Laakso, DI, kaupunkisuunnitteluvirasto

Asiantuntijat ja palkintolautakunnan sihteeri eivät osallistu päätöksentekoon.

Kilpailuohjelman hyväksyminen

Kilpailuohjelma on järjestäjän, palkintolautakunnan ja Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusihteerin hyväksymä.

Kilpailuaika

Kilpailuohjelma liiteasiakirjoineen lähetetään kilpailijoille 3.11.2006 mennessä. Kilpailu päättyy 13.2.2007.

2 KILPAILUTEKNISET TIEDOT

Kilpailumateriaali

- 1 Kilpailuohjelma
- 2 Sörnäistenranta-Hermanninranta osayleiskaavaehdotuksen selostus (18.1.2006)
- 3 Osayleiskaavaehdotus
- 4 Osayleiskaavan mukainen havainnekuva
- 5 Ilmakuvia alueesta
- 6 Pohjakartta, kilpailualue ja tarkastelualue merkitty karttaan
- 7 Nykyiset rantarakenteet
- 8 Rantarakenteiden analyysikartta
- 9 Kantavan pohjakerroksen kartta
- 10 Julkisivuja alueelta

Kilpailumateriaali on myös CD:llä rantarakenteita ja kantavan pohjakerroksen karttaa lukuun ottamatta.

Kilpailua koskevat kysymykset

Työn alkuvaiheessa järjestetään seminaari 3.11.2006, johon kaikkien ryhmien on osallistuttava. Seminaarin tarkoituksena on perehdyttää kilpailijat alueen tämänhetkiseen suunnittelutilanteeseen ja kilpailutehtävään. Samalla kilpailijoille annetaan mahdollisuus esittää kysymyksiä.

Kilpailijalla on oikeus pyytää ohjelmaa koskevia selvityksiä ja lisätietoja. Kysymykset on tehtävä kirjallisesti nimimerkillä varustettuna. Kysymykset osoitetaan palkintolautakunnalle ja ne on toimitettava sähköpostitse varustettuna merkinnällä "Hansaaren asemakaavallinen ideakilpailu" 14.12.2006 klo 15:00 mennessä.

kilpailut@safa.fi

Kysymykset ja palkintolautakunnan vastaukset lähetetään sähköpostitse kaikille kilpailun osanottajille 23.12.2006 mennessä.

Kilpailun ratkaiseminen, tulosten julkistaminen ja näytteillepano

Kilpailu pyritään ratkaisemaan kahden kuukauden kuluessa kilpailun päättymisestä. Ratkaisusta ilmoitetaan välittömästi ehdotusten tekijöille. Kilpailun tulokset julkistetaan erillisessä tilaisuudessa, minkä jälkeen kilpailutyöt ja arvostelupöytäkirja ovat näytteillä kaupunkisuunnitteluviraston Areena -kerroksessa, Kansakouluka-

tu 3. Kilpailun tulos julkaistaan arkkitehtiutisissa ja Suomen ark-
kitehtiliiton verkkosivuilla (www.safa.fi).

Jatkotoimenpiteet kilpailun seurauksena

Palkintolautakunta tulee antamaan suosituksen jatkotoimenpiteis-
tä kilpailun tulosten perusteella. Varsinainen asemakaavan ja lä-
hiympäristön suunnitteluohjeiden laatiminen tehdään kaupunki-
suunnitteluviraston toimesta. Palkintolautakunnan päätös ei ole
hankintaviranomaisia sitova.

Kilpailuehdotusten käyttöoikeus

Helsingin kaupungilla on omistusoikeus kilpailuehdotuksiin eikä
niitä palauteta. Suunnitelmien tekijänoikeus säilyy tekijöillä. Hel-
singin kaupungilla on oikeus käyttää kilpailun tuloksia asemakaa-
van laadinnan pohjana.

3 KILPAILUTEHTÄVÄ

Kilpailutehtävän tausta

Sörnäisten sataman siirtyminen Vuosaareen alkuvuodesta 2009 luo edellytykset Sörnäisten laajamittaiselle uudistumiselle. Liikenne- ja varastointialue muuttuu merelliseksi kaupunginosaksi, jossa asuminen, vapaa-aika ja toimistovaltainen työ kohtaavat.

Hanasaaren nk. A-laitoksen ja hiilivaraston käytössä oleva alue tulee kuulumaan tähän laajamittaiseen uudistusalueeseen: Voimalaitos puretaan ja hiilivarasto siirretään pois kaupunginhallituksen 27.2.2006 määrittelemien tavoitteiden mukaisesti.

Kilpailualue

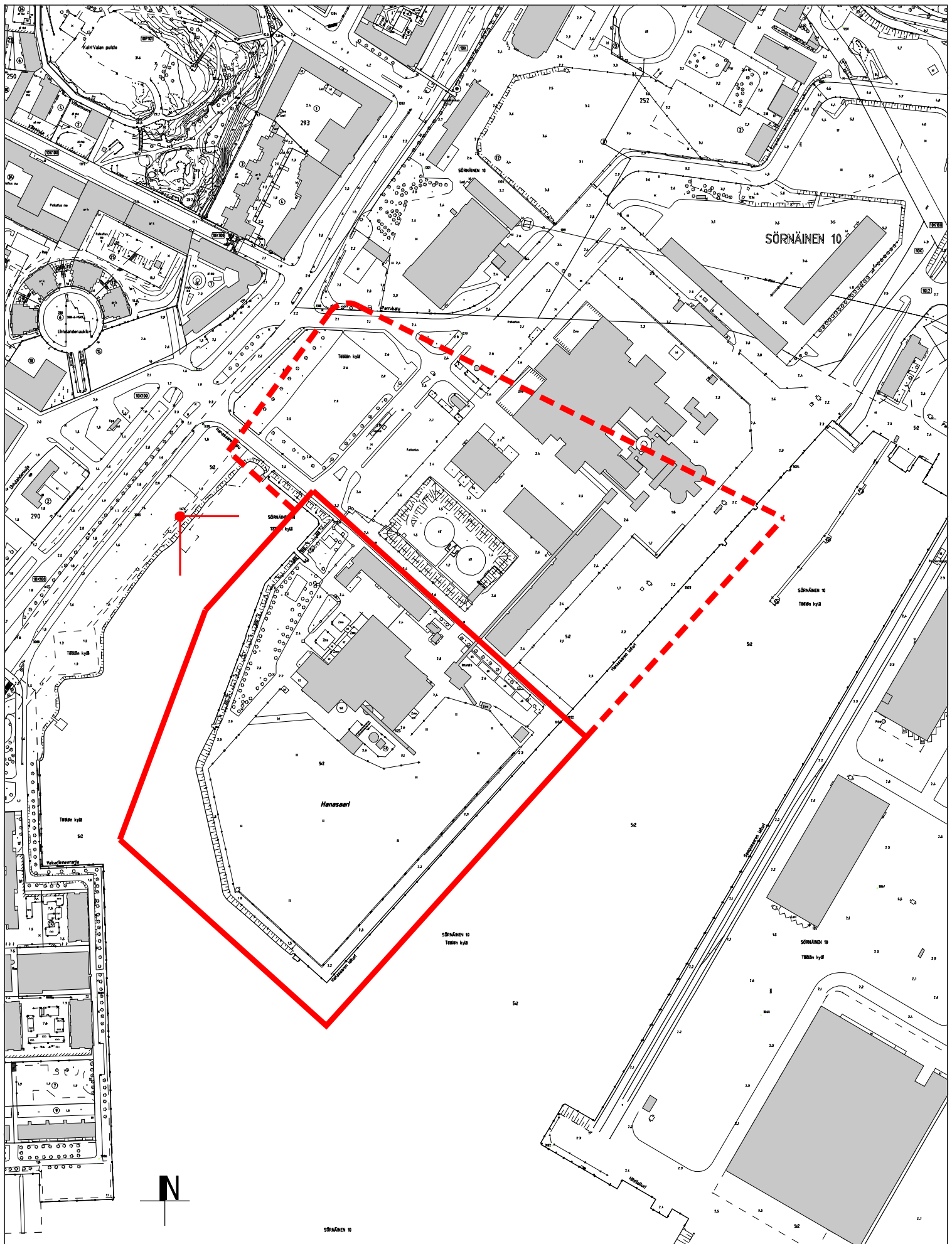
Varsinainen kilpailualue sijaitsee Suvilahden ja Sompasaaren satama-altaan välissä Hanasaari B-voimalaitosalueen vieressä. Tälle alueelle laaditaan toteuttamiseen tähtäävä ideasuunnitelma. Kilpailualueen vieressä on tarkastelualue, jolle viitteellisesti ja karkeasti esitetään maankäyttö ottaen huomioon, että maankäytön muutos ajoittuu vasta 2020 – luvun loppupuolelle, jolloin Hanasaari B-laitos lakkautetaan ja alueen kokoojakatu rakennetaan osayleiskaavaaluonnoksen esittämään paikkaan. (Liite 6)

Suunnittelutilanne

Koko Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan alueelle on laadittu osayleiskaavaaluonnos, joka on ollut laajalla lausuntokierroksella.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on 16.6.2006 käsitellyt alueen suunnittelutilannetta ja määritellyt valmisteilla olevan osayleiskaavaehdotuksen sisällön suuntaviivoja. Näin ollen kilpailualueen lähtötiedot sisältyvät sellaisenaan osayleiskaava-aineistoon ja ovat kilpailijoiden käytössä. Alueen suunnittelutavoitteet sisältyvät kaupunkisuunnittelulautakunnan määrittelemiін tavoitteisiin eikä niitä erikseen toisteta tässä kilpailuohjelmassa. (Liite 2)

Alueelle on laadittu viitteellinen suunnitelma, jonka avulla on tutkittu alueelle tulevia toimintoja ja niiden suhteita. Se ei sido kilpailijoita.

Kaavatilanne

Helsingin yleiskaava 2002:ssa kilpailualue on kerrostalovaltaista aluetta ja puistoa.

Kilpailualueelle ei ole koskaan laadittu asemakaavaa.

Maanomistus

Kilpailualue on kokonaisuudessaan Helsingin kaupungin omistuksessa.

Perustamisolosuhteet

Alueella sijaitsevien pienten entisten saarien, Hanasaaren ja Kanan, laet sijaitsevat nykyisin 3...4 metrin syvyydellä maanpinnasta. Alue on kokonaisuudessaan mereentäyttöä, jonka alla perustamiskelpoinen maa sijaitsee 10...20 metrin syvyydellä maanpinnasta. Perustamisolosuhteet eivät aiheuta kilpailuun rajoittavia tekijöitä.

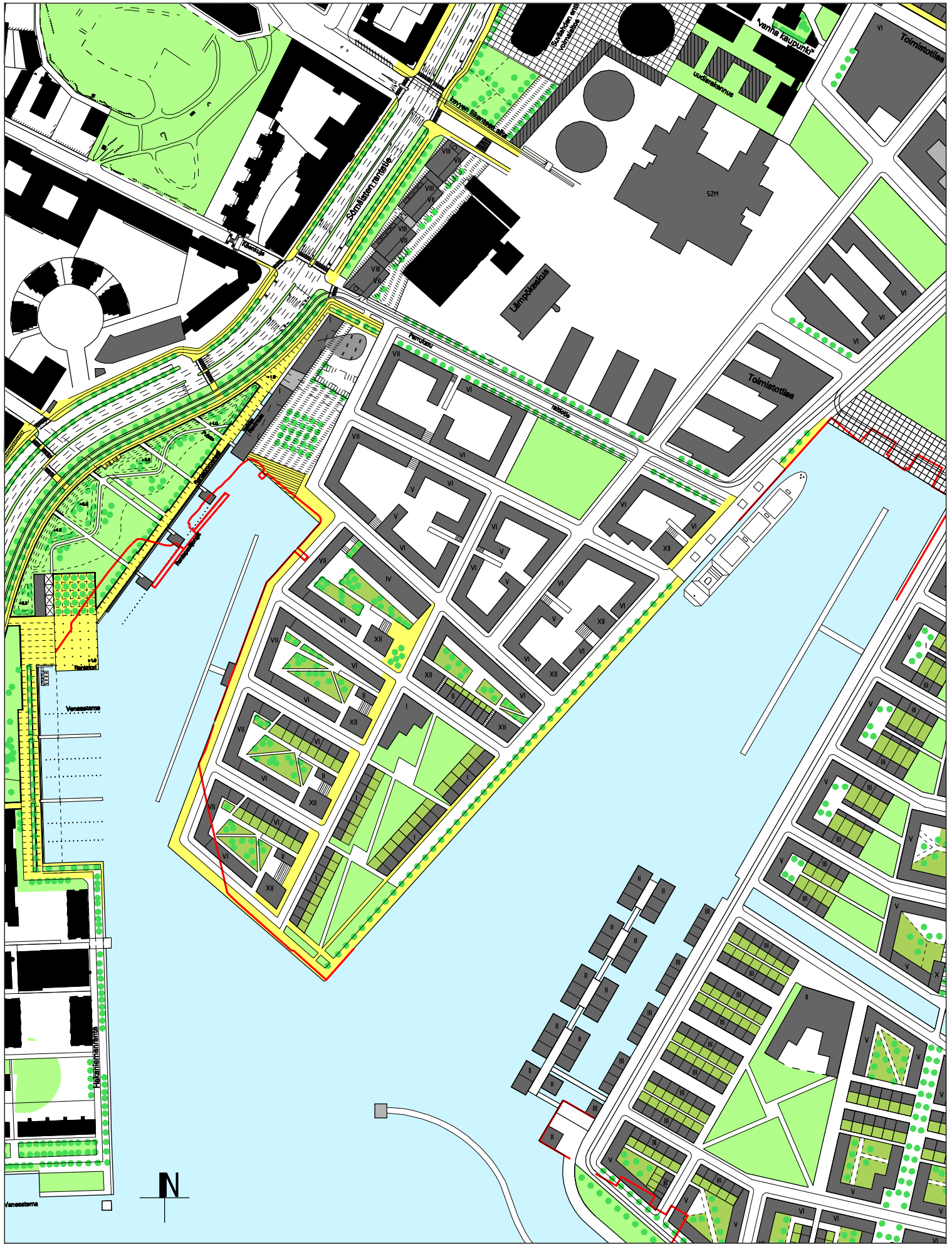
Yhdyskuntatekniikka

Alueen kunnallistekniikka tullaan rakentamaan kokonaisuudessaan uudestaan, eikä se aiheuta kilpailuun rajoittavia tekijöitä.

Kilpailun tavoitteet

Kilpailualue sijaitsee näkyvästi Helsingin itäisen pääväylän varrella. Sen muuttuminen asuinympäristöksi tulee pitkälti sävyttämään koko Kalasataman muuttumista merelliseksi kaupunginosaksi. Alueen rakentamisesta muodostuu avaus kantakaupungin itäosan uudelle ilmeelle.

Ideakilpailun tavoitteena on löytää kaupunkikuvallisesti, taloudellisesti ja teknisesti perusteltu ratkaisu Hanasaaren eteläkärjen asemakaavan pohjaksi. Kilpailun painopiste on kaupunkikuvallinen, eikä sillä pyritä ratkaisemaan lähiympäristön yksityiskohtia. Kortteleiden pysäköintiratkaisujen ja rakennusmassojen tulee olla realistisia ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia.

HELSINKI HELSINGFORS KANTAKAUPUNGIN ITÄRANTA PROJEKTI INNERSTADENS ÖSTRA STRÄNDER

HANASAAREN KÄRKI
ASEMAKAAVALLINEN IDEAKILPAILU
HAVAINNEKUVA

KAUPUNKISUUNNITELUVIRASTO 24.10.2006 STADSPLANERINGSKONTORET

- VIRKISTYKSILLIE REKREATIONSOBRÄDE
- OLEMASSA OLEVA RAKENNUS EXISTERANDE BYGGNAD
- UUSI RAKENNUS NYBYGGNAD
- NYKYNEN RANTAVÄVA

Suunnitteluohjeet

Kilpailuehdotukseen on sisällytettävä vähintään 75 000 k-m² asuntokerrosalaa. Järjestäjän tavoitteena on löytää mahdollisimman monipuolinen rakenne asumismuotojen suhteen pyrkien kuitenkin hallittuun kokonaisilmeeseen, joka määrätietoisesti ottaa kantaa tämän alueen kaupunkikuvalliseen asemaan. Sen ominaisuudet määräytyvät toisaalta sen suhteesta tiiviiseen Sörnäisten ja Kallion rakennettuun ympäristöön. Toisaalta viereinen Merihaka vaatii määrätietoisen kannanoton kilpailualueella. Merellisyyys ja erityisen komeat näkymät etelään Katajanokan ja Suomenlinnan suuntaan luovat alueelle vahvan identiteetin. Kilpailualueen näkyvä ja keskeinen sijainti Kruununhaan ja Katajanokan suunnasta katsottuna asettaa vaatimuksia kaupunginosan tulevalle ilmeelle.

Kilpailualueella oleva toimistorakennus on hyväkuntoinen ja sen korvaaminen asuntokerrosalalla on mahdollista, mutta siihen on oltava erityisen painavat syyt. Alueelle on esitettävä paikka 1 500 k-m² suuruiselle yleiselle rakennukselle, joka on ajateltu alueen lähipalveluja varten esimerkiksi päiväkotina ja ala-asteen kouluna.

Alueen etelälaidalle on esitettävä varaus huoltoaluksille (6 alusta, joiden pituudet vaihtelevat 10...20 metrin välillä) ja noin 300 k-m² suuruiselle tukikohtarakennukselle.

Kilpailualueen sitovat lähtökohdat

- Alueen länsi- ja etelärantaa voidaan muokata perustelluista syistä. Kaikukadun katuperspektiivin vapaata näkymää ei saa rakentaa umpeen.
- Lintulahdenkadun katuperspektiivin vapaata näkymää ei saa rakentaa umpeen.
- Ajo alueelle tapahtuu Parrukadun liittymästä.
- Ratkaisun pitää perustua siihen, että alueelle ei johdeta siltaa, mutta kevyen liikenteen sillan tekeminen myöhemmin pitää olla mahdollista.
- Koko venesatama-alueelle on tarkoitus rakentaa yhtenäinen rantakävelyreitti.
- Pysäköinti toteutetaan tontilla käyttäen normia 1 ap/125 k-m².
- Asuinrakennusten ulko-oven eteen tulee pääsääntöisesti päästä ajoneuvolla.
- Rakentamista tason +1 alapuolelle tulisi välttää.
- Alueen maanpinnan taso ei saa alittaa tasoa + 2,5.

Ehdotusten arvosteluperusteet

Uuden etsiminen ja innovatiivisuus

Alueen kokonaisratkaisu ja suhde ympäristöön ja kokonaisuun

Alueen omaleimaisuus ja uusi identiteetti

Ratkaisun kehittämiskelpoisuus toteuttamiskelpoiseksi asemakaavaksi

Ratkaisun luomat edellytykset monimuotoiseen asumiseen

Ranta- ja puistoalueiden kokonaisilme, toimivuus ja elämyksellisyys

Liikenteen ja pysäköinnin toimivuus

4 EHDOTUSTEN LAADINTAOHJEET

Vaadittavat asiakirjat

1. Illustraatio 1:2000. Kilpailualue ja tarkastelualue, varjostettuna 45° etelästä.
2. Illustraatio 1:1000, kilpailualue
3. Alueen julkisivuhahmo neljään ilmansuuntaan 1:1000
4. Alueleikkaukset 1:500
5. Esimerkkikortteli 1:500
 - Katutaso
 - Pihataso
 - Normaalitaso (pelkkä asuntojakauma ilman huoneistojen sisäisiä järjestelyjä)
 - Leikkaukset
6. Perspektiivikuva maantasosta katsottuna pohjakartassa esitetystä pisteestä.
7. Ehdotusta havainnollistavaa materiaalia kilpailijan harkitsemassa laajuudessa.
8. Selostus

Järjestäjä tulee teettämään kilpailuehdotuksista pienoismallit mitakaavassa 1:1000. Ehdotuksesta tulee ilmetä tarvittavat tiedot pienoismallin rakentamiseksi.

Piirustusten esitystapa

Piirustusten on oltava julkaisukelpoisia, ja ne on kiinnitettävä A1 (594 x 840 mm) kokoisille jäykille alustoille. Kaikki erilliset asiakirjat on varustettava nimimerkillä. Piirustusaloilla esitetystä materiaalista on toimitettava myös PDF-tiedostot tallennettuna CD-levylle sekä valokopiointikelpoiset pienennökset A3-koossa.

Kilpailusalaisuus

Kilpailuehdotusten jokainen asiakirja on varustettava nimimerkillä. Kilpailuehdotuksen mukana on lähetettävä suljettu, nimimerkillä varustettu läpinäkymätön kirjekuori, jonka sisällä on ehdotuksen nimimerkki, tekijän nimi suunnitteluryhmineen, maininta siitä, kenellä on tekijänoikeus kilpailuehdotukseen.

Kilpailuehdotusten sisäänjätö

Kilpailuehdotukset on toimitettava merkinnällä "HANASAAREN ASEMAKAAVALLINEN IDEAKILPAILU" varustettuna viimeistään **13.2.2007 klo 15:00** mennessä Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastoon osoitteeseen:

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto
Kirjaamo
Kansakoulukatu 3

Kilpailun järjestäjä ei vakuuta eikä palauta kilpailuehdotuksia.

Helsingissä 1.11.2006

Palkintolautakunta